

ustanovení č. 31/1873 mor. z. z. platí dále jen potud, pokud nový zákon nemá zvláštních ustanovení. To se tedy týká i způsobu poskytování zápůjček na směnky, které není předpisem § 6 uved. zák. již omezeno jen na směnky vlastní. Ostatně nebyla záložna kontribučenského fondu jako osoba právnická, která se mohla samostatně právně zavazovati a nabývatí práv, v době vystavení sporné směnky směnečně nezpůsobilá podle § 1 směn. zák. I kdyby byla nezpůsobilá, nemělo by to podle § 2 směn. zák. vlivu na závazek odvolatele jako akceptanta směnky, jejíž platnost podle §§ 3 a 6 směn. zák. je nepochybná, a nemohou proto obstát odvolatelovy námitky proti žalobkyni, vůči níž by mohl vznášeti jen takové námitky, jež by plynuly ze směnečného práva anebo přímo proti žalobkyni jako oprávněné ze směnky (§ 87 směn. zák.). Procesní soud nepochybil po právní stránce, ponechal-li směnečný platební rozkaz, o němž jde, v platnosti.

N e j v ý š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Jest souhlasiti s odvolacím soudem, že § 10 zák. z 23. března 1873, č. 31 mor. z. z. byl změněn ustanovením zák. ze dne 15. března 1888, č. 57 mor. z. z. Vyplyvá to ze stylisace §§ 8, 10 zák. č. 31/1873 mor. z. z. a § 6 zák. č. 57/1888 mor. z. z. Pro tento názor svědčí také jednací řád kontribučenské záložny v J., který byl vydán v mezích zák. č. 30 a 31/1873 a č. 57/1888 mor. z. z. O zápůjčkách na směnky jednají §§ 20 a 21 jedn. ř. a souhlasí s §§ 6 a 7 zák. č. 57/1888 mor. z. z. Není tam ani zmínky, že by zápůjčky mohly býti poskytovány toliko na směnky vlastní. Podle § 6 zák. č. 57/1888 mor. z. z. a podle svého jednacího řádu mohla proto kontribučenská záložna v J. i vystavovati cizí směnky a poskytovat na ně zápůjčky. Žalovaný má sice pravdu, že lhůta podle § 6 zák. č. 57/1888 mor. z. z. byla překročena, nebyla-li směnka hned, jakmile byla nevyplněná odevzdána záložně, vystavena na dobu nejdéle 6 měsíců, a že funkcionáři kontribučenské záložny jednali při poskytnutí zápůjčky v souzeném případě proti uvedenému zákonu a § 20 jedn. řádu. Že by pro nezachování uvedených předpisů takto vystavené směnky byly nicotné, není však v zákoně stanoveno, nýbrž se v čl. II § 2 zák. č. 57/1888 mor. z. z. pouze uvádí, že zemský výbor má, shledají-li se nějaké závady, zaříditi přiměřenou nápravu a že jest také oprávněn členům užšího a širšího výboru, kteří povinnosti své poruší anebo zanedbají, uložití pořádkové pokuty po případě je též zbavití úřadu.

Nelze proto přes dotčenou závadu pokládati směnku za nicotnou.

Čís. 16667.

Zákaz zatížení podle § 364 c) obč. zák. nebrání zajištění daní a veřejných dávek, třebaže nepožívají zákonného zástavního práva na nemovitosti, na níž vázne dotčený zákaz.

(Rozh. ze dne 25. ledna 1938, R I 1544/37.)

Srov. rozh. č. 15813, 11969, 11082, 9883 Sb. n. s.

Exekuční soud vyhověl návrhu berního úřadu v P. v zastoupení Československého státu (finanční správy) na povolení exekuce záznamem zástavního práva k zajištění pohledávky 9.181 Kč 90 h s přísl. na daních s přírážkami, a to na nemovitosti povinných, zapsané ve vložce 2378 kat. území v P. a zatížené zákazem zcizení a zadlužení podle § 364 c) obč. zák. ve prospěch Antonie P. a ing. B. Rekursní soud zamítl exekuční návrh. Důvody: Stěžovatelé právem vytýkají, že navržená exekuce neměla být povolena, ježto je v uvedené vložce vložen na nemovitosti tam zapsané zákaz zcizení a zadlužení jednak ve prospěch Antonie P., jednak ve prospěch Ing. B., kteří jsou oba osobami dlužníkům blízkými. Toto tvrzení odpovídá připojenému úřednímu lustru, podle něhož je Antonie P-ová manželkou dlužníka Jana P. a Ing. B. manželem dlužnice Ludmily K. V takovém případě působí ovšem smluvní zákaz zavazení nemovitosti, ve veřejné knize zapsaný podle § 364 c) obč. zák., i proti třetím osobám a ani ve prospěch Československého státu (finanční správy) není stanovena výjimka. Přesto však, jak přiznávají i stěžovatelé, nepůsobil by takový zákaz proti státu, pokud by šlo o zajištění pohledávky na daních a dávkách, pro něž vázne na nemovitosti, na níž má být exekuce vedena, zákonné právo zástavní. Že jde právě o takovýto případ, muselo by však být již z návrhu zřejmé, a tomu v souzené věci tak není (srov. rozh. č. 11459 Sb. n. s.). Vymáhající věřitel neuvedl již v návrhu na povolení exekuce, že poznámka zcizení a zatížení, váznoucí podle knihovního stavu na nemovitosti dlužníků, nevádí povolení navržené exekuce, a proč, a není to ani jinak z návrhu ani z připojeného k němu exekučního titulu zřejmé. Nelze z nich totiž seznati, že daně, které mají být zajištěny, byly vyměřeny právě z nemovitosti, na níž jest exekuce vedena, nehledě ani na to, že by, i kdyby tomu tak bylo, převážná část daní těch, pokud jsou starší dvou let, již tak jako tak přednostního pořadí neměla ani zákonného práva zástavního nepožívala (§ 265 zák. z 15. června 1927, č. 76 Sb. z. a n., srov. rozh. č. 11869 Sb. n. s.). Neměla proto být exekuce povolena již podle ustanovení § 54 č. 3 ex. ř., když soud povolující exekuci nemohl nijak seznati, že zákaz zatížení v souzeném případě povolení nebránil. Z téhož důvodu by návrhu nemohlo být vyhověno ani tehdy, kdyby se posuzoval návrh ten jako pouhá přednost podle § 38, písm. c), knih. zák. a podle dvorského dekretu ze dne 18. září 1786, č. 577 a ze dne 24. října 1806, č. 789 Sb. z s., neboť i tu musí soud knihovní zkoumati, zda návrh odpovídá předpisům §§ 14 a 94 knih. zák. a musil by seznati, že tu není splněna podmínka § 94 č. 1 knih. zák., když podle pozemkové knihy byla zřejmá překážka proti žádanému zápisu.

Nejvyšší soud obnovil usnesení soudu první stolice.

Důvody :

Rekursní soud zamítl žádost o povolení záznamu zástavního práva pro daňovou pohledávku Československého státu na nemovitosti za-

psané ve vložce č. 2378 z toho důvodu, že na dotčené nemovitosti vážne knihovně zákaz zadlužení a že z předloženého výkazu nedoplatků neplyne, že tyto daňové nedoplatky požívají zákonného zástavního práva na nemovitosti ve vložce č. 2378. Avšak zákaz zavazení podle § 364 c) obč. zák. nemůže vaditi zajištění daní a veřejných dávek bez zřetele na to, zda tyto daně požívají zákonného zástavního práva na nemovitosti, na které mají být zajištěny.

V rozhodnutí č. 11869 Sb. n. s. je sice též obsažen poukaz na to, že daňové nedoplatky, o které šlo, »zatěžují po rozumu zákona nemovitost zákonným zástavním právem i bez knihovního zápisu, majíce přednost přede všemi knihovními pohledávkami«, avšak nepraví se v něm, že by zákaz podle § 364 c) obč. zák. byl účinný, kdyby tomu tak nebylo, a že jest nutnou podmínkou pro neúčinnost zákazu § 364 c) obč. zák., že daně požívají zákonného zástavního práva právě na oné nemovitosti, na níž se má zápis provést. Naopak vyplývá z odkazu toho rozhodnutí na dřívější rozhodnutí č. 9883 a 11082 Sb. n. s., že nebylo úmyslem odchýliti se od těch rozhodnutí, která vyslovují všeobecně, že zákaz zadlužení nemá účinku, jde-li o vymáhání daní a veřejných dávek, nýbrž že zásadu, kterou rozhodnutí č. 9883 a 11082 Sb. n. s. vyslovily při zákazu zadlužení podle přidělového zákona, schválilo a převzalo ji i při dobrovolném smluvním zákazu zadlužení podle § 364 c) obč. zák.

Neplacení daní nelze ztotožňovati se »zavazením«, jaké má na mysli § 364 c) obč. zák., neboť daně musejí být placeny nezávisle na vůli smluvců, kteří smluvili zákaz zadlužení. Jejich soukromá dohoda nemůže ohroziti ani omeziti výsostné právo státu na vymáhání a zajišťování daní a veřejných dávek. Jinaký výklad § 364 c) obč. zák. by se nesrovnával ani s duchem ani s účelem tohoto zákonného ustanovení a mohl by vésti k obcházení daňové povinnosti, k čemuž právní řád nemůže být nápomocen.

Čís. 16668.

Exekuce podle §§ 249 a násl. ex. ř. předpokládá nepodmíněné vlastnictví dlužníka; podle uvedeného předpisu nelze vésti exekuci na věc samou zabavením podmíněného vlastnického práva dlužníka ke koupené věci, jež má teprve po úplném zaplacení kupní ceny na něho přejíti.

Na práva kupitele věci koupené s výhradou práva vlastnického pro prodávatele lze vésti exekuci jen podle § 331 ex. ř.

(Rozh. ze dne 25. ledna 1938, R I 1597/37.)

Vymáhající věřitelka navrhla, aby jí byla k vymožení vykonatelné pohledávky 48.250 Kč 67 h s přísl. povolena proti povinnému exekuce l. zabavením podmíněného vlastnického práva, příslušícího povinnému